

Työhyvinvointi sosiaalialalla 2022

Toimialakohtaiset katsaukset

**Euroopan unionin
rahoittama**
NextGenerationEU

Sosiaalialalla työskentelevät kokevat työkykynsä edelleen hyväksi. Suurin osa alan työntekijöistä kokee työn iloa ja merkityksellisyyttä, vaikka työ koetaan monin paikoin raskaaksi: sekä fyysisen että henkisen työkykynsä on kokenut hyväksi noin 80 % vastaajista.

Fyysinen ja henkinen kuormitus työssä

Hyvinvointialueiden keskiarvoa hieman useampi sosiaalialalla työskentelevistä kokee työhyvinvoinnin kehittyneen parempaan suuntaan viimeisen vuoden aikana. Sen sijaan oman työpaikan suositteluhaluus on aiemmista vuosista sosiaalialalla laskenut.

Sosiaalialalla työskentelevistä 80 % kokee innostusta ja iloa työssään, useampi kuin hyvinvointialueilla keskimäärin (70 %). Lisäksi yli 90 % kokee työnsä merkitykselliseksi. Vahvuuksia kokee voivansa hyödyntää työssään suurin osa alan työntekijöistä, ja samoin enemmistö kokee osaamisensa vastaavan työn vaatimuksia. Kaiken kaikkiaan 80 % vaikuttaa olevan oman arvionsa mukaan hyvinvoivia ja motivoituneita työssään. Tyytyväisimpiä asioihin ovat sosiaalialalla yleensä 45–55-vuotiaat: heistä 85 % olisi valmis suosittelemaan työpaikkaansa.

Fyysinen työkyky on kuitenkin vanhemmissa ikäluokissa heikompi: yli 55-vuotiaista 24 % kokee työkykynsä heikoksi. Alle 30-vuotiaista taas harvempi kokee hyvinvoinnin kehittyneen hyvään suuntaan (30 %) ja useampi huonoon suuntaan (40 %) kuin muissa ikäluokissa. Myös hieman keskimääräistä useampi nuorista (13 %) kokee henkisen työkykynsä heikoksi.

Työ koetaan sosiaalialoilla henkisesti kuormittavaksi. 80 % kokee työnsä henkisesti raskaaksi, useampi kuin millään muulla julkisella alalla. Nuorista työntekijöistä jopa yli 90 % kokee työnsä henkisesti raskaaksi.

Fyysisesti raskaaksi työn kokee noin 20 % kaikista sosiaalialan vastaajista ja yli 55-vuotiaista noin 27 %. Noin kolmannes vastaajista kokee, että heillä ei ole riittävästi aikaa saada töitä tehdyksi ja puolet kokee, että työyhteisössä ei ole riittävästi työntekijöitä. Neljäsosa kokee lyövänsä kotiasioita laimin työn vuoksi. Kuitenkin 67 % kokee voivansa vaikuttaa työhönsä liittyviin asioihin, mikä on suurempi osuus kuin kunta-aloilla keskimäärin.

Työn tekemisen edellytykset ja toimintaympäristö

Kolme neljästä sosiaalialalla työskentelevästä on tyytyväinen esihenkilönsä johtamistapaan, ja lähes 70 % kokee saavansa tukea esihenkilöltä. Yli 55-vuotiaat vastaajat ovat kuitenkin merkittävästi tyytymättömämpiä esihenkilön toimintaan kuin muut ikäryhmät (45 % tyytyväisiä).

Myös palautetta kokee saavansa harvempi vanhemmissa ikäryhmässä ja useampi kokee esihenkilön toiminnan epätasaiseksi. Yli 55-vuotiaiden ikäryhmässä myös koetaan muita useammin, että esihenkilö ei käsittele henkilöstön kanssa työhön liittyviä muutoksia.

Keskimäärin 70 % on tyytyväinen työyhteisön ilmapiiriin ja kolme neljästä kokee, että työyhteisöissä pystytään ratkaisemaan ristiriitoja. Yli 80 % luottaa työyhteisönsä ihmisiin ja suurin osa kokee

saavansa työhönsä apua ja tukea työtovereiltaan. Nuoret ovat erityisen tyytyväisiä työyhteisöönsä, ja alle 30-vuotiaista lähes kaikki kokevat työyhteisön ilmapiirin hyväksi.

Moni joutuu kuitenkin säännöllisesti kokemaan asiakastyössä väkivaltaisia tilanteita. Lähes puolet vastaajista on kokenut väkivaltaa asiakkaan taholta ainakin kerran viimeisen vuoden aikana, nuoret useammin kuin vanhemmat ikäluokat. Sosiaalityössä ollaan tältä osin samoissa lukemissa kuin terveysaloilla ja varhaiskasvatuksessa. Väkivaltaa kokeneiden määrä on vaihdellut viime vuosina. Koronavuonna 2020 väkivaltaa työssään oli kohdannut 41 % ja vuonna 2018 jopa 57 %.

Osaaminen ja oppiminen

Aikaisempaa useampi alan työntekijä on sitä mieltä, että ammatilliseen kehittymiseen kannustetaan. 70 % kokee, että työn toimintatapoja kehitetään sujumuuden parantamiseksi. Vanhemmissa ikäluokissa tyytyväisyys kehittämiseen laskee, ja yli 55-vuotiaista vain noin puolet on tyytyväisiä tähän osa-alueeseen.

Sosiaalialan työntekijöistä 70 % kokee työn ja vastuunjaon työpaikallaan toimivaksi, ja 60 % kokee, että työyhteisön työt on organisoitu hyvin. Tämä on enemmän kuin hyvinvointialueilla keskimäärin. Vain joka viides (yli 55-vuotiaista vain 8 %) kuitenkin kokee, että hyvästä työstä palkitaan.

Tämän katsauksen tiedot pohjautuvat Keva tutkii -sivulla julkaistuihin aineistoihin julkisen alan työhyvinvoinnin ja työkyvyttömyyden kustannusten tutkimuksista.

Toimialakatsaus on tuotettu osana Kevan Kestävää työelämää -hanketta, joka on saanut valtionavustusta EU:n elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitettavasta Suomen kestävän kasvun ohjelmasta.